

MINISTERIE VAN VERKEERSWEZEN

HET VERVOER IN BELGIË

sedert de Bevrijding

VERSLAG
van het Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer
1946

INHOUD

	Bladzijde
Tabel der kaarten, grafieken en foto's	III
Lijst der statistische tabellen	V
EEN WOORD VOORAF	1
 HOOFDSTUK I. — TOESTAND VAN HET VERVOER BIJ DE BEVRIJDING. DE AANGERICHTE SCHADE. DE EERSTE HERSTELLINGSWERKEN.	
A. Algemeen overzicht	5
B. De vernielingen op de netten. De herstellingswerken.	7
1 ^o <i>Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen</i>	<i>7</i>
De sporen.	
Kunstwerken.	
Seininrichting.	
Mechanische seininrichting.	
Electrische seininrichting.	
Verlichting en drijfkracht.	
Verlichtingsinstallaties.	
Omvormingsonderstations voor hoge spanning.	
Pompstations.	
Televerbindingen.	
Telefonie.	
Dispatching.	
Stations en gebouwen.	
2 ^o <i>Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen</i>	<i>27</i>
3 ^o <i>Waterwegen</i>	<i>29</i>
Toestand van het net bij de bevrijding.	
Herstellingswerken en verbeteringen aan het net.	
Vernieling en herbouw van kunstwerken.	
Werken tot moderniseering van de waterwegen.	
4 ^o <i>Wegennet</i>	<i>35</i>
C. De verliezen aan vervoermaterieel	37
1 ^o <i>Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen</i>	<i>37</i>
Locomotieven.	
Wagens.	
Rijtuigen.	
2 ^o <i>Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen</i>	<i>39</i>
3 ^o <i>Binnenscheepvaart</i>	<i>40</i>
4 ^o <i>Weg</i>	<i>41</i>

HOOFDSTUK II. — HET VERVOER SEDERT DE BEVRIJDING TOT EINDE 1944.

A. Algemeen overzicht	47
B. Het verkeer	50
1 ^o Normaalspoorweg	50
2 ^o Smalspoorweg	55
3 ^o Binnenscheepvaart	57
4 ^o Weg	58
C. Algemeene politiek	62
I. — Vervoer per spoorweg	63
a) Normaalspoorweg.	
b) Buurtspoorweg.	
II. — Vervoer over de binnenwateren	64
a) Waterwegen.	
b) Varend materieel.	
III. — Wegvervoer	66
IV. — Afstemming van de activiteit der drie middelen van vervoer.	67

HOOFDSTUK III. — HET VERVOER TIJDENS HET JAAR 1945.

A. Algemeen overzicht	71
B. Het verkeer	75
1 ^o Normaalspoorweg	75
2 ^o Smalspoorweg	81
3 ^o Binnenscheepvaart	82
4 ^o Weg	86
5 ^o Steenkolenvervoer	89
6 ^o De bedrijvigheid in de havens van Antwerpen en Gent.	91

HOOFDSTUK IV. — HET VERVOER TIJDENS HET EERSTE HALFJAAR 1946.

A. Algemeen overzicht	95
B. Het verkeer	98
1 ^o Normaalspoorweg	98
2 ^o Smalspoorweg	102
3 ^o Binnenscheepvaart	102
4 ^o Weg	104
5 ^o Steenkolenvervoer	105
6 ^o De bedrijvigheid in de havens van Antwerpen en Gent.	106

HOOFDSTUK V. — ALGEMEENE CONCLUSIES.

A. De weg die sedert de bevrijding werd afgelegd.	111
B. Hoever de wederuitrusting van het vervoer mag gedreven worden. Coördinatie van het vervoer	115
C. Een blik op de toekomst	118
STATISTISCHE BIJLAGE	121

LIJST VAN DE KAARTEN, GRAFIEKEN EN FOTO'S.

<i>Hoofdstuk I. — De toestand bij de bevrijding.</i>		Bladzijde
Fig. 1.	Kaart van de kunstwerken van het normaalspoorwegnet, vóór 1 September 1944 door sabotage en bombardementen beschadigd of vernield.	9
Fig. 2.	Kaart van al de vernielde kunstwerken van het normaalspoorwegnet, vóór en na den slag der Ardennen	10
Fig. 3.	Gezicht op de vernielde brug te Renory	11
Fig. 4.	Gezicht op de vernielde brug te Sy-sur-Ourthe	11
Fig. 5.	Gezicht op de vernielde brug te Val-Saint-Lambert	12
Fig. 6.	Gezicht op de vernielde viaduct te Roanne-Coo	12
Fig. 7.	Gezicht op de vernielde brug te Anseremme	13
Fig. 8.	Gezicht op de vernielde brug over het Albert-kanaal, te Hasselt.	13
Fig. 9.	Kaart van de bij de bevrijding exploiteerbare spoorweglijnen.	14
Fig. 10.	Kaart van de met half December 1944 exploiteerbare spoorweglijnen.	15
Fig. 11.	Kaart van de met half Januari 1945 exploiteerbare spoorweglijnen.	16
Fig. 12.	Kaart van de op 31 December 1945 exploiteerbare spoorweglijnen.	17
Fig. 13.	Gezicht op de werken aan de brug te Val-Benoît	18
Fig. 14.	Gezicht op de werken aan de brug te Melle	18
Fig. 15.	Gezicht op de werken aan de brug te Duffel	19
Fig. 16.	Grafiek van de vordering der herstelling van de kunstwerken van het spoorwegnet	19
Fig. 17.	Grafiek van de vordering van den wederopbouw der mechanische seinhuizen (aantal handels)	22
Fig. 18.	Grafiek van de vordering van den wederopbouw der elektrische seinhuizen	22
Fig. 19.	Grafiek van de herstelling van het telefoonnet van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	22
Fig. 20.	Grafiek van de herstelling der dispatchinginstallaties	22
Fig. 21.	Grafiek van de resultaten van het bombardement op het station Kortrijk.	23
Fig. 22.	Buitenaanzicht van de locomotiefloods te Schaarbeek.	24
Fig. 23.	Gezicht op de locomotiefloods te Leuven	24
Fig. 24.	Binnenaanzicht van de voor- en bagagezaal van het station te Mechelen.	25
Fig. 25.	Binnenaanzicht van de locomotiefloods te Schaarbeek.	25
Fig. 26.	Kaart van de vernielde stations en gebouwen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	26
Fig. 27.	Kaart van de Belgische waterwegen	29
Fig. 28.	Vergelijkende grafiek van het locomotiefpark van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen in 1940 en 1944.	37

	Bladzijde
Fig. 29 en 29bis. Vergelijkende grafiek van het wagenpark van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen in 1940 en 1944.	38
Fig. 30. Vergelijkende grafiek van het rijtuigpark van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen in 1940 en 1944.	39
Fig. 31. Vergelijkende grafiek van de telling der binnenschepen in 1938 en 1944.	40
Fig. 32. Vergelijkende grafiek van het benzineverbruik vóór den oorlog en in October 1944	41
Fig. 33. Vergelijkende tabel van het aantal in het verkeer zijnde wegvoertuigen in 1939 en in October 1944	42
 Hoofdstuk II. — Het vervoer van September tot December 1944.	
Fig. 34. Grafiek van de steenkolenproductie.	48
Fig. 35. Grafiek van het vervoer per normaalspoorweg (burgerlijk verkeer), in vergelijking met dat van 1938	53
Fig. 36. Grafiek van het vervoer over de binnenwateren.	57
Fig. 37. Grafiek van de verdeelde hoeveelheden benzine en gasoil.	59
 Hoofdstuk III. — Het vervoer in 1945.	
Fig. 38. Grafiek van de schommelingen van het effectief der in België aanwezige wagens	75
Fig. 39. Grafiek van het aantal in en buiten dienst zijnde locomotieven	77
Fig. 40. Grafiek van den turn-over der wagens.	78
Fig. 41. Grafiek van de dagelijksche wagenstellingen in vergelijking met deze van 1938	78
Fig. 42. Grafiek van de voor het burgerlijk, het militair en het dienstverkeer gestelde wagens	78
Fig. 43. Grafiek van het vervoer per normaalspoorweg (burgerlijk verkeer), in vergelijking met dat van 1938.	78
Fig. 44. Grafiek van het vervoer over de binnenwateren.	82
Fig. 45. Grafiek van de verdeelde hoeveelheden benzine en gasoil.	86
Fig. 46. Grafiek van het aantal tot het verkeer toegelaten voertuigen.	88
Fig. 47. Grafiek van de beschikbare hoeveelheden steenkolen (productie en invoer)	89
 Hoofdstuk IV. — Het vervoer in het eerste halfjaar 1946.	
Fig. 48. Grafiek van de schommelingen van het effectief der in België aanwezige wagens	98
Fig. 49. Grafiek van het aantal in en buiten dienst zijnde locomotieven	99
Fig. 50. Grafiek van den turn-over der wagens.	100
Fig. 51. Grafiek van de dagelijksche wagenstellingen in vergelijking met deze van 1938	100
Fig. 52. Grafiek van de voor het burgerlijk, het militair en het dienstverkeer gestelde wagens	100
Fig. 53. Grafiek van het vervoer per normaalspoorweg (burgerlijk vervoer), in vergelijking met dat van 1938	100
Fig. 54. Grafiek van het vervoer over de binnenwateren.	102
Fig. 55. Grafiek van het aantal tot het verkeer toegelaten voertuigen.	104
Fig. 56. Grafiek van de verdeelde hoeveelheden benzine en gasoil.	104
Fig. 57. Grafiek van de beschikbare hoeveelheden steenkolen (productie en invoer)	105

STATISTISCHE TABELLEN.

Bladzijde

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Tabel I.	Schommelingen van het effectief der in België aanwezige wagens (eerste halfjaar 1945)	123
Tabel II.	Schommelingen van het effectief der in België aanwezige wagens (tweede halfjaar 1945)	124
Tabel III.	Schommelingen van het effectief der in België aanwezige wagens (eerste halfjaar 1946)	125
Tabel IV.	Schommelingen van het effectief der Belgische locomotieven (1945).	126
Tabel V.	Schommelingen van het effectief der Belgische locomotieven (eerste halfjaar 1946)	127
Tabel VI.	Benutting der locomotieven (1945)	128
Tabel VII.	Benutting der locomotieven (1946)	129
Tabel VIII.	Overgave van wagens van de continentale pool (jaar 1945 en eerste halfjaar 1946)	130
Tabel IX.	Dagelijksche wagenstellingen (gemiddelden per werkdag) (eerste halfjaar 1945)	131
Tabel X.	Dagelijksche wagenstellingen (gemiddelden per werkdag) (tweede halfjaar 1945)	132
Tabel XI.	Dagelijksche wagenstellingen (gemiddelden per werkdag) (eerste halfjaar 1946)	133
Tabel XII.	Onderverdeeling van de wagenstellingen voor het burgerlijk verkeer (eerste halfjaar 1945)	134
Tabel XIII.	Onderverdeeling van de wagenstellingen voor het burgerlijk verkeer (tweede halfjaar 1945)	135
Tabel XIV.	Onderverdeeling van de wagenstellingen voor het burgerlijk verkeer (eerste halfjaar 1946)	136
Tabel XV.	Onderverdeeling van het verkeer der zware goederen — burgerlijk verkeer (jaar 1945 en eerste halfjaar 1946).	137
Tabel XVI.	Onderverdeeling van het verkeer der zware goederen — burgerlijk verkeer (in duizenden tonnen) (eerste halfjaar 1945).	138
Tabel XVII.	Onderverdeeling van het verkeer der zware goederen — burgerlijk verkeer (in duizenden tonnen) (tweede halfjaar 1945).	139
Tabel XVIII.	Onderverdeeling van het verkeer der zware goederen — burgerlijk verkeer (in duizenden tonnen) (eerste halfjaar 1946).	140

Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.

Tabel XIX.	Onderverdeeling van het goederenverkeer der buurtspoorwegen (in duizenden tonnen)	141
Tabel XX.	Onderverdeeling van het goederenverkeer der buurtspoorwegen (in duizenden tkm.)	142

Vervoer over de binnenwateren.

Bladzijde

Tabel XXI.	Onderverdeeling van het verkeer der binnenscheepvaart (jaar 1945 en eerste halfjaar 1946)	143
Tabel XXII.	Onderverdeeling van het verkeer der binnenscheepvaart per goederensoort (laatste kwartaal 1944 en jaar 1945)	144

Weg.

Tabel XXIII.	Aantal voertuigen tot het verkeer toegelaten tijdens het laatste kwartaal 1944	145
Tabel XXIV.	Aantal tot het verkeer toegelaten voertuigen (jaar 1945).	146
Tabel XXV.	Aantal tot het verkeer toegelaten voertuigen (Januari tot Mei 1946)	147
Tabel XXVI.	Toewijzingen van benzine (in liters) (1944-1945-1946).	148
Tabel XXVII.	Toewijzingen van gasoil (in liters) (1944-1945-1946).	149

Statistieken betreffende de productie en de verzendingen van kolen.

Tabel XXVIII.	Belgische productie en invoer (jaar 1945 en eerste halfjaar 1946). . .	150
Tabel XXIX.	Steenkolenverzendingen, per vervoerwijze (jaar 1945 en eerste halfjaar 1946)	151